

Gislaveds kommun

Rektorn vid Lundåkerskolan

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Lundåkerskolan
i Gislaveds kommun

Tillsyn av Lundåkerskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Gislaveds kommun under 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Lundåkerskolan besöktes av Skolinspektionen den 18 och 19 april 2012.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att Lundåkerskolan bedriver en verksamhet som i huvudsak utgår från de nationella målen.

Vid tillsynen har inget annat uppmärksamats än att eleverna trivs väl och känner sig trygga på skolan. Värdegrundsarbetet är långsiktigt inriktat och skolan vidtar ett antal insatser och aktiviteter för att främja trivsel och trygghet. Vid tillsynsbesöket råder studiero och arbetsklimatet på skolan är gott. Skolan har också närhet och tillgång till såväl konserthus som idrottsanläggning, vilket uttrycks vara en verkningsfull resurs i skolans arbete.

Elevernas kunskapsresultat och de olika insatser som skolan gör för att eleverna ska nå målen utvärderas och analyseras emellertid i för liten utsträckning på en övergripande skolnivå. På så vis saknar skolan underlag som kan ligga till grund för ytterligare insatser för att öka måluppfyllelsen. Även uppföljning och analysarbete av andra delar av verksamheten t.ex. arbetet med särskilt stöd och värdegrundsarbetet behöver förstärkas. De mest centrala utvecklingsområdena för skolan behöver identifieras och kvalitetsarbetet bör bättre återspegla ett långsiktigt och gemensamt pedagogiskt utvecklingsarbete.

Särskilt stöd är en väsentlig del i kvalitetsarbetet eftersom skolan behöver förstärka arbetet med att säkra att varje elev får det särskilda stöd eleven har rätt till. Det gäller specialpedagogiskt stöd, men också stöd genom studiehandledning på modersmålet och stöd i övergången från förberedelseklass till elevens ordinarie klass.

Elevernas delaktighet och inflytande behöver stärkas. Deras möjligheter till delaktighet och inflytande ger dem stöd att ta aktiv del av sin utbildning för att utvecklas så långt som möjligt. Deras röster och medverkan kan också vara en värdefull resurs i skolans utvecklingsarbete.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Lundåkerskolan i Gislaveds kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Gislaveds kommun att senast den 2012-08-31 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Grundläggande värden och inflytande.

I detta ingår att:

Elevernas inställning ska klarläggas så långt som möjligt och eleverna ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter, som tillmäts betydelse i förhållande till deras ålder och mognad (1 kap. 10 §, 4 kap. 9 § första stycket skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo 94 2.8 mål och riktlinjer, Rektors ansvar).

Eleverna ska ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och ska hållas informerade i frågor som rör dem (4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar/Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektors ansvar).

Särskilt stöd

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Särskilt stöd.

I detta ingår att:

Resursfördelning och stödåtgärder ska anpassas till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör (Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar).

Skolan ska ge studiehundledning på modersmålet till elever som har behov av det (5 kap. 4 § skolförordningen).

Rektor ska se till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds (3 kap. 8 § första stycket skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

Rektorn ska ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4,5 §§ skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, rektorns ansvar/Lpo 94 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar).

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Alla elever har inte lika tillgång till den utbildning som anordnas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Erbjudande av utbildning.

I detta ingår att:

Skolan ska erbjuda eleverna språkval i enlighet med författningarna (10 kap. 4 § skollagen, 9 kap. 5–7 §§ skolförordningen).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande

Bedömning:

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Motivering:

Enligt skolförfattningarna ska eleverna ges möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen. Vid intervjuer med elever och rektor framkommer att formerna för inflytande i undervisningen skiljer sig åt mellan lärarna. I några ämnen erbjuds eleverna inflytande, men i andra ämnen är det i huvudsak lärarna som styr arbetssätt och arbetsformer och elevernas möjligheter att påverka arbetet är ringa. Det framkommer också i lärarintervjuerna att skolan inte har diskuterat frågor som rör elevinflytande för att erhålla samsyn och gemensam förståelse av begreppet.

Eleverna uppger vidare att några av dem deltar i olika råd på skolan. Elevernas deltagande i trygghetsrådet upplevs vara ett tillfälle för ett verkligt elevinflytande, där elevernas röster blir hörda och bedöms som en resurs i arbetet för trygghet och trivsel på skolan. Forum för samråd där eleverna ges möjlighet till ett aktivt inflytande över det som berör deras utbildning i övrigt finns däremot i för liten utsträckning, enligt såväl rektorn som lärare och elever. Skolan har elev- och klassråd, men enligt samtliga intervjuer ger inte dessa sammanhang eleverna möjligheter att framföra åsikter eller föra samtal om angelägna frågor kopplade till utbildning, undervisning och lärande.

Rektorn och lärarna ska utveckla arbetet med former och innehåll för att ge eleverna ett aktivt inflytande över utbildningen.

Författning:

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 § skollagen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar/Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 rektors ansvar

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering:

Enligt författningarna ska eleverna ges särskilt stöd i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till och rektorn ska se till att behovet skyndsamt utreds.

På Lundåkerskolan finns det, enligt samtliga intervjuer, elever i behov av stöd som inte erhåller det i tillräcklig omfattning. Skolan har, enligt rektorn och lärarna, otillräckliga specialpedagogiska resurser, vilket gör att tiden för handledning till lärare och särskilt stöd till elever inte räcker till.

Vid intervjuerna framkommer också att stödinsatserna kommer sent eftersom utredningsförfarandet inför upprättande av åtgärdsprogram tar tid. Kommunen har sedan september 2011 föreskrivit nya mallar för utredningar. Enligt intervjuerna är förfarandet tidsödande och gör att elevens behov inte skyndsamt kan utredas och leda till relevanta och tidiga åtgärder.

Även den stödinsats som behövs för de elever som har behov av studiehandledning på modersmålet behöver förstärkas, enligt lärarna och rektorn. Det finns elever på skolan som är i behov av sådan handledning, men som inte erbjuds det. Behovet av studiehandledning gäller, enligt samtliga intervjuer, inte minst de elever som lämnar skolans förberedelseklass och börjar i ordinarie klass. Övergången är känslig och stödbehovet för elevernas utveckling och lärande är initialt stort för flera av eleverna, enligt lärarna. Inga resurser följer emellertid med eleverna och inga nya tillkommer och flera av eleverna lämnas därför utan det viktiga stöd som lärarna bedömer de behöver för sin utveckling och sitt lärande. Lärarna menar också att de behöver ökad kompetens för att ge dessa elever relevant stöd. Eleverna hamnar i övergången utanför rutiner för det särskilda stödet och betydelsefulla stödåtgärderna fördröjs därmed. Rektor uppger också svårigheter att ge relevant stöd till dessa elever.

Rektor ska se till att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds samt ges i den omfattning och på det sätt eleverna har rätt till.

Författning:

3 kap. 8 § första stycket skollagen

5 kap. 4 § skolförordningen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

Enligt författningarna ska rektorn bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete, som består av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Av intervjuer och dokument framkommer att kvalitetsarbetet behöver förstärkas och utvecklas. Uppföljning och analys av elevernas resultat görs i för liten utsträckning och domineras av ämnena svenska och matematik. Tillräckliga underlag saknas därmed som kan ge stöd för skolans utvecklingsområde när det gäller undervisning och lärande för att öka måluppfyllelsen i samtliga ämnen och på övergripande skolnivå. Lärarna uppger också att de saknar framförhållning och långsiktighet i utvecklingsarbetet med tydliga gemensamma inriktningar och processer för det gemensamma arbetet framåt.

Av dokument och intervjuer framgår också att skolan saknar strukturer och former för planering, uppföljning och utveckling av de delar i utbildningen som t.ex. berör värdegrundsarbetet, elevhälsans arbete och arbetet för det särskilda stödet. Rektorn behöver fortlöpande återkoppla resultat, utvärderingar och sammanställningar och genom ett systematiskt kvalitetsarbete göra analyser av detta, som sedan måste kopplas till prioriterade resurser och utvecklingsinsatser i skolutvecklande syfte.

Rektorn ska se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som kan ge stöd för att utveckla utbildningen.

Författning:

4 kap. 4, 5 §§ skollagen

Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo 94 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar

Bedömningsområde: Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning:

Alla elever har inte lika tillgång till den utbildning som anordnas.

Motivering:

Enligt författningarna ska eleverna erbjudas språkval i minst två av språken franska, spanska och tyska. En elev får också i stället för dessa språkval erbjudas att välja några andra språkval t.ex. svenska eller engelska. På Lundåkersskolan erbjuds eleverna att välja svenska. Vid intervjuer med lärare och elever framkommer emellertid att undervisningstiden i detta språkval främst används till att ge extra stöd i olika ämnen och till läxhjälp. Undervisningen i språkvalet är, enligt eleverna, ostrukturerad och mer en tid för allmänt stöd än förstärkning i svenska.

Rektorn ska se till att eleverna erbjuds språkval enligt författningarnas krav.

Författning:

10 kap. 4 § skollagen

9 kap. 5–7 §§ skolförordningen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Enligt nationell statistik för år 2011 var det genomsnittliga meritvärdet 201 för eleverna i årskurs 9. För år 2010, 2009 och 2008 var motsvarande värden 178, 188 samt 190. Andelen elever som nådde målen i alla ämnen låg 2011 på 73 procent medan motsvarande värden för 2010, 2009 och 2008 var 62, 73 samt 66 procent. År 2011 var 87 procent av eleverna behöriga till gymnasiet och motsvarande värden för 2010 och 2009 var 62 respektive 73 procent.

Tillsynen visar att resultatet av skolans värdegrundsarbete när det gäller trygghet, trivsel och studiero är gott. Skolan arbetar aktivt med olika insatser som främjar detta. Enligt samtliga intervjuer har värdegrundsarbetet resulterat i en skola med ett gott arbetsklimat där eleverna trivs och känner trygghet.

Beskrivning av Lundåkerskolan

Lundåkerskolan ligger centralt i Gislaveds centrum och ingår organisatoriskt i team Centrum. På skolan finns sammantaget 407 elever fördelade på årskurserna 7–9. Skolan leds av en rektor. Arbetet är fördelat på fyra arbetslag, som samverkar två och två och leds av en verksamhetsledare. Dessa två verksamhetsledare, verksamhetsledaren för fritidsgården samt en specialpedagog ingår i rektorns ledningsgrupp. Fritidsgården är integrerad i skolans verksamhet på dagtid. I verksamheten finns också en förberedelseklass för nyinvandrade elever, samt integrerade grundsärskoleelever.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit juristen Maria Mohlin.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz
tf. Enhetschef

Lena Lindh
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).